

Nâng cao sự minh bạch về ngân sách tại Việt Nam

Một quy trình ngân sách công khai minh bạch sẽ giúp nâng cao trách nhiệm giải trình của chính phủ trước công dân, từ đó xây dựng lòng tin của công chúng. Để quản lý tài chính công trở nên minh bạch hơn, chính phủ Việt Nam đã cải thiện quy trình công khai ngân sách để người dân có thể góp tiếng nói trong các quyết định ngân sách. Với sự tài trợ từ Bộ Hợp tác Kinh tế và Phát triển Liên bang Đức, GIZ đã hỗ trợ Việt Nam xây dựng Ngân sách công dân với hình thức đẹp hơn và dễ tiếp cận tới người dân hơn, góp phần cải thiện đáng kể Chỉ số Ngân sách Mở của quốc gia.

PHƯƠNG PHÁP TIẾP CẬN

Xây dựng ngân sách có sự tham gia cho phép người dân được cung cấp thông tin và tham gia vào quá trình này. Do đó, thông tin phải được truyền đạt một cách dễ hiểu đối với công chúng. Từ năm 2017, GIZ đã cùng Bộ Tài Chính hợp tác xây dựng và phổ biến rộng rãi Ngân sách Công dân.

GIZ chia sẻ các thông lệ quốc tế và cùng Bộ Tài chính xây dựng và công bố hai báo cáo mỗi năm. Hỗ trợ kỹ thuật của GIZ tập trung vào việc trực quan hóa dữ liệu và giải thích đơn giản, và cách thức đưa ngân sách công dân tiếp cận được tới nhiều đối tượng.

GIZ và Bộ Tài chính tài liệu hóa các quy định về công khai ngân sách và xây dựng ngân sách công dân thành một sổ tay kỹ thuật, bao gồm mô tả về quy trình công khai ngân sách và các mốc thời gian thực hiện tại cả cấp trung ương và địa phương.

KẾT QUẢ

- ❖ Trong Chỉ số Ngân sách Mở, được xuất bản hai năm một lần, Đối tác Ngân sách Quốc tế ghi nhận điểm số của Việt Nam là 44 vào năm 2021, cao hơn gấp đôi so với năm 2012.
- ❖ Trước đây, ngân sách công không được công bố đúng hạn trên cổng thông tin của Bộ Tài chính do thiếu các quy định về thời gian và sự tham gia của công chúng vào quá trình lập ngân sách. Giờ đây, ngân sách được công bố và phổ biến theo thời gian quy định.
- ❖ Để đảm bảo ngân sách công dân tiếp cận tốt nhất tới người dân, Bộ Tài chính sử dụng nhiều kênh truyền thông, gồm trang web, báo in và các phương tiện truyền thông, thông qua Hội đồng nhân dân, các tổ chức đoàn thể như Hội Liên hiệp Phụ nữ, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.
- ❖ Phương pháp lập ngân sách có sự tham gia của người dân và “ngân sách công dân” đã được thực hiện thành công ở cấp quốc gia và sẽ được nhân rộng ở cấp địa phương.

“ GIZ đã hỗ trợ Bộ Tài chính rất hiệu quả, thông qua chia sẻ kinh nghiệm quốc tế và tư vấn kỹ thuật. Những thông lệ này rất hữu ích trong việc xây dựng báo cáo ngân sách cũng như xác định các phương thức phù hợp để các tài liệu này tiếp cận được nhiều người dân nhất. Ngân sách công dân giúp chính quyền xích lại gần hơn với người dân, góp phần cải thiện tính minh bạch cũng như trách nhiệm giải trình của chính phủ. Ngoài ra, nó giúp chúng tôi đáp ứng các tiêu chuẩn quốc tế về công khai và minh bạch ngân sách. ”

Ông Nguyễn Minh Tân, Phó Vụ trưởng Vụ Ngân sách Nhà nước, Bộ Tài chính

II. DỰ TOÁN NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC (NSNN) NĂM 2023

1. Thông tin chung

- Dự toán tổng số thu NSNN: 1.620.744 tỷ đồng
- Dự toán tổng số chi NSNN: 2.076.244 tỷ đồng
- Dự toán mức bội chi NSNN: 455.500 tỷ đồng tương đương 4,42% GDP
- Dự kiến tổng mức vay của NSNN (bao gồm cả vay trả nợ gốc): 648.213 tỷ đồng
- Dự nợ công đến hết năm 2023: khoảng 44-45% GDP

